

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 4Sf/35/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0924100439
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. LL.M. Jana Fandáková
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:0924100439.1

Uznesenie

Správny súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: WANES s.r.o., Vstupný areál U. S. Steel, 044 54 Košice-Šaca, IČO: 36 579 220, právne zastúpený: NOVICKÝ advokátska kancelária s.r.o., Františkánska 5, 040 01 Košice, IČO: 47 197 919, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 5952/63, 9740 01 Banská Bystrica, IČO: 42 499 500, v konaní o správnej žalobe, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 218341/2024 zo dňa 30.04.2024, o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe, takto

rozhodol:

Návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Správnu žalobou zo dňa 09.07.2024, doručenou správne mu súdu v rovnaký deň, sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 218341/2024 zo dňa 30.04.2024 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“), ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Mesta Košice č. MK/B/2024/046513/MK/B/2024/00001572/09 zo dňa 11.01.2024 (ďalej len „rozhodnutie prvostupňového orgánu“), ktorým prvostupňový orgán vyrubil žalobcovi rozdiel dane z nehnuteľností vo výške 33 740,85 eur za zdaňovacie obdobie roku 2021, a v tej súvislosti aj vrátenie veci prvostupňovému orgánu na ďalšie konanie.

2. Súčasťou správnej žaloby bol aj návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 psím. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), odôvodňujúc ho tým, že v prípade neodloženia vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu hrozí žalobcovi závažná ujma, značná hospodárska a finančná škoda, nakoľko ide o vysoký a nepredvídateľný výdavok, na zaplatenie ktorého žalobca nemal vopred vyčlenené finančné prostriedky. Zároveň okrem ekonomického hľadiska hrozí žalobcovi aj iný nenapraviteľný následok spočívajúci v tom, že žalobca je v súčasnosti zo strany žalovaného vystavený tlaku predstavujúceho dvojité daňové povinnosť, čo značným spôsobom narúša princíp právnej istoty. V dôsledku toho žalobca nevie zvoliť svoj ďalší právny postup tak, aby mu vznikla čo najmenšia ujma na právach, teda či sa snažiť docieľiť nulitu rozhodnutia Obce Sokolany č. 10 zo dňa 03.03.2021 (ktorým bola žalobcovi vyrubená daň z nehnuteľnosti za obdobie roka 2021 vo výške 10 511,53 eur a tá bola ním uhradená) a následne pristúpiť k vymáhaniu daňového preplatku alebo trvať na nezákonnosti rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu a vystaviť sa možnému nútenému výkonu rozhodnutia. V tejto súvislosti žalobca poukázal na konanie Mesta Košice a žalovaného v obdobných veciach, kde Mesto Košice ako správca dane postupuje totožným spôsobom aj voči iným daňovým subjektom, ktorí majú nehnuteľnosti v tzv. spornom území, a ktorí taktiež už totožnú daň dobrovoľne zaplatili obci Sokolany. Správcovia dane absolútne neprihliadajú na záujmy daňových subjektov a skutočnosť, že totožnú daň už zaplatili. Žalovaný tým priamo deklaruje stav dvojitej daňovej povinnosti a aj napriek tomu ex offa nepristupuje k vydávaniu rozhodnutí o nulite podľa § 64 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Daňový poriadok“). Žalobca poukázal na zoznam ďalších daňových subjektov, ktorých sa totožná situácia môže týkať, pričom v niektorých prípadoch už malo aj dôjsť k rozhodnutiu

správneho súdu vo veci samej v neprospech žalovaného (napr. konanie pod sp. zn. 5Sf/2/2023), preto priznanie odkladného účinku správnej žaloby je nielen v záujme žalobcu, ale aj vo verejnom záujme, keďže správny súd svojím rozhodnutím dá správcovi dane jednoznačne najavo, že nemôžu v totožných veciach postupovať rovnako autonómne a bez ďalších následkov zaťažovať daňové subjekty. Pokiaľ ide o fiškálny záujem Mesta Košice, tento argument podľa žalobcu neobstojí, nakoľko Mesto Košice nemôže rozumne predpokladať výber spornej dane na zdaňovacie obdobie roka 2021 v súčasnom kalendárnom roku. Podľa žalobu sú splnené zákonné podmienky (poukazujúc aj na Uznesenia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/97/2009 zo dňa 07.12.2010 a 10S/26/2006 zo dňa 10.11.2006), a preto žiadal priznať správnej žalobe odkladný účinok.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby uviedol, že koncepcia inštitútu odkladného účinku predpokladá existenciu hrozby, ktorá musí byť v intenciách daného skutkového stavu riadne osvedčená, pričom hroziace následky musia byť závažnejšie ako prelomenie princípu právnej istoty právoplatného rozhodnutia. Hrozba pritom musí byť priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Rovnako nesmie byť ani nepatrná, ale musí mať závažný dopad. Zároveň musí byť splnená aj osobitná náležitosť takéhoto návrhu, a to preukázanie (osvedčenie) hrozby. Podľa žalovaného žalobcu len vo všeobecnej a hypotetickej rovine uviedol, že by mu nepriznaním odkladného účinku hrozila vážna ujma, značná hospodárska a finančná škoda, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok, a teda takéto následky jednak nepreukázal, a aj svoj návrh riadne neodôvodnil. Rovnako sa žalovaný nestotožňuje s názorom žalobu ohľadne fiškálneho záujmu Mesta Košice, pretože práve z dôvodov, aby Mesto Košice nebolo ukrátené na príjme z výnosu dane z nehnuteľností na rok 2021, požiadalo Ústavný súd Slovenskej republiky o ústavnú ochranu svojich práv, ktorá mu bola priznaná Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 342/2021-14 zo dňa 29.06.2021, a teda uvedený príjem „rozumne predpokladá“. Aj vzhľadom na všeobecne dostupnú informáciu o momentálnej (zlej) finančnej situácii Mesta Košice, nie je možné tvrdiť, že priznanie odkladného účinku žalobe by nebolo v rozpore s verejným záujmom. V reakcii na žalobcom uvádzané iné obdobné konania, žalovaný tiež poukázal na správne súdne konania v skutkovo zhodných veciach, v ktorých bol žalobcom zamietnutý návrh na priznanie odkladného účinku správnej žalobe. Žalovaný tak považuje predmetný návrh za neopodstatnený a nedostačujúci, keďže ním nebolo preukázané, ani osvedčené, že by žalobcovi hrozila závažná ujma, značná hospodárska či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok, a taktiež z neho nevyplýva, že priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom, na základe čoho je v zmysle § 185 písm. a) SSP správnej žalobe možné priznať odkladný účinok. Žalovaný tak navrhol, aby správny súd návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe nevyhovel.

4. Podľa § 184 SSP podanie správnej žaloby nemá odkladný účinok, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

5. Podľa § 185 SSP správny súd môže, ak osobitný predpis neustanovuje inak, na návrh žalobcu a po vyjadrení žalovaného uznesením priznať správnej žalobe odkladný účinok,

a) ak by okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy hrozila závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom,

b) ak napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy má podklad v právne záväznom akte Európskej únie, o ktorého platnosti možno mať vážne pochybnosti, a žalobcovi by inak hrozila vážna a nenapraviteľná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore so záujmom Európskej únie.

6. Podľa § 186 ods. 1 SSP nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia správneho súdu podľa § 185 sa pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy a takéto rozhodnutie alebo opatrenie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí orgánov verejnej správy alebo opatrení orgánov verejnej správy.

7. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

8. Odkladný účinok správnej žaloby predstavuje zabezpečovací procesný prostriedok, ktorého základným účelom je ochrana toho, kto o jeho priznanie žiada, pričom musia byť rešpektované aj základné práva toho, proti komu rozhodnutie o priznaní odkladného účinku správnej žalobe smeruje. Súd preto musí dbať aj na to, aby rozhodnutím o odklade účinnosti, neporušil základné právo hmotného charakteru tretích osôb.

9. Nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia správneho súdu sa pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy a takéto rozhodnutie alebo opatrenie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí orgánov verejnej správy alebo opatrení orgánov verejnej správy. Odkladný účinok zaniká právoplatnosťou rozhodnutia správneho súdu vo veci samej (§ 186 ods. 1 a 2 SSP).

10. Právo na rozhodnutie správneho súdu o návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe vyplýva z práva na súdnu ochranu zakotveného v Ústave Slovenskej republiky. Základným účelom priznania odkladného účinku správnej žalobe je ochrana toho, voči komu smeruje rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy, napadnuté správnu žalobou. Priznanie odkladného účinku správnej žalobe je výnimočným aktom, pretože jeho následkom je prelomenie právnych účinkov rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy.

11. Procesným predpokladom rozhodnutia o priznaní odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 písm. a) SSP je splnenie štyroch kumulatívnych podmienok, z toho dve podmienky sú procesného charakteru (podanie návrhu žalobcom a prebiehajúce konanie o správnej žalobe) a dve podmienky hmotnoprávneho charakteru (existencia hrozby závažnej ujmy, značnej hospodárskej škody, či finančnej škody, závažnej ujmy na životnom prostredí, prípadne iného vážneho nenapraviteľného následku a absencia rozporu s verejným záujmom). Vzhľadom na kumulatívny charakter týchto podmienok zistenie nesplnenia ktorejkoľvek z nich vedie (bez nutnosti zaoberať sa v takom prípade ešte splnením ostatných) k nemožnosti vyhovieť návrhu žalobcu.

12. V danej veci mal súd jednoznačne za preukázané splnenie oboch podmienok procesnoprávneho charakteru, na základe čoho pristúpil k posúdeniu splnenia hmotnoprávnych podmienok, a to vychádzajúc z obsahu administratívneho spisu orgánu verejnej správy, z obsahu súdneho spisu, ale predovšetkým z podaní účastníkov správneho súdneho konania.

13. Prvou a zároveň najvýznamnejšou hmotnoprávnou podmienkou priznania odkladného účinku správnej žalobe je, že žalobcovi musí hroziť okamžitým výkonom alebo inými právnymi následkami napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy závažná ujma, značná hospodárska škoda či finančná škoda, závažná ujma na životnom prostredí, prípadne iný vážny nenapraviteľný následok. Hrozba pritom musí byť priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Rovnako nesmie byť ani nepatrná, ale musí mať závažný dopad.

14. Zároveň platí, že v konaní o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe sa uplatňuje dispozičná zásada, a teda dôkazné bremeno nesie žalobca (§ 5 ods. 9 druhá veta SSP), ktorý je povinný správne súdu v podanom návrhu primeraným spôsobom nielen tvrdiť, ale predovšetkým ním predloženými konkrétnymi dôkazmi osvedčiť existenciu hrozby závažnej ujmy, značnej škody, či iného vážneho nenapraviteľného následku. Pre vyhovieť návrhu je v tomto smere nepostačujúce len nepodložené tvrdenie o hrozacej závažnej ujme, značnej škode, či inom vážnom nenapraviteľnom následku. Hrozba závažných následkov, na ktoré odkazuje ustanovenie § 185 písm. a) SSP, musí vyplývať z konkrétnych tvrdení žalobcu, osvedčených ním predloženými konkrétnymi dôkazmi, ktoré by správny súd mohol vykonať a vyhodnotiť na tento účel. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 364/2017- 96 zo dňa 30.05.2017, v zmysle ktorého preukázanie hrozby je potrebné považovať za osobitnú náležitosť návrhu na priznanie odkladného účinku. Žalobca je tak povinný nielen tvrdiť, ale aj dôkaznými prostriedkami preukázať skutočnosť, ktoré opodstatňujú rozhodnutie súdu o priznaní odkladného účinku jeho správnej žalobe. To, že nesmie ísť len o hypotetickú možnosť tvrdenej hrozby vyplýva zo záverov uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp zn. 7Sžks/17/2018 zo dňa 30.05.2018.

15. Správny súd po preskúmaní návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe spolu s vyjadrením žalovaného a ostatného spisového materiálu, vrátane predloženého administratívneho spisu dospel k nasledujúcemu záveru.

16. Podľa žalobcu je hmotnoprávna podmienka hrozby ujmy, značnej hospodárskej alebo finančnej škody či iného nenapraviteľného následku naplnená jednak ekonomickým hľadiskom, keďže žalobca nemá vopred vyčlenené finančné prostriedky na úhradu rozdielu dane z nehnuteľností, a jednak aj tým, že je vystavený tlaku predstavujúceho dvojitú daňovú povinnosť, nakoľko daň z nehnuteľnosti za obdobie roku 2021 Obci Sokolany, na základe nej vydaného Rozhodnutia č. 10 zo dňa 03.03.2021.

17. V nadväznosti na uvedené správny súd dáva do pozornosti, že žalobca neuviedol žiadne skutočnosti súvisiace s jeho hospodárskou a finančnou situáciou, ktoré by boli ohrozené výkonom rozhodnutia prvostupňového orgánu v spojení s rozhodnutím žalovaného. Žalobca len poukázal na výšku vyrubeného rozdielu dane z nehnuteľností a na nevyčlenené finančné prostriedky na úhradu rozdielu dane z nehnuteľností, to ale nepostačuje na preukázanie, že jeho bezodkladnou úhradou vznikne žalobcovi značná škoda. V návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby tak absentuje špecifikácia rozsahu a dôsledkov hrozby škody spôsobenej výkonom rozhodnutia prvostupňového orgánu v spojení s rozhodnutím žalovaného, a to s ohľadom na konkrétne hospodárske výsledky žalobcu (príjmy a výdavky súvisiace s jeho podnikateľskou činnosťou, výšku prevádzkových nákladov, vrátane mzdových nákladov, disponibilné zdroje, hodnotu majetku a ďalšie.), ktorých existenciu žalobca nijako nepreukázal.

18. Priznať správnej žalobe odkladný účinok nie je možné len z dôvodu, že rozhodnutie správneho orgánu ukladá určité peňažné plnenie a jeho úhrada predstavuje stratu na majetku daňového subjektu. Ak by samotná skutočnosť podania správnej žaloby, ktorou je spochybnená zákonnosť rozhodnutia správcu dane, bez ďalšieho, bola postačujúcim dôvodom pre priznanie odkladného účinku, legislatíva by s takýmto postupom rátala a odklad vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia správcu dane by bol v prípade podania správnej žaloby stanovený priamo zákonom, a to bez splnenia iných podmienok. Daňový poriadok a ani SSP však takýto postup neupravujú. Žalobca je však podnikateľom a jeho činnosť tak so sebou nesie znášanie podnikateľského rizika, ktoré samozrejme zahŕňa aj následky vyplývajúce zo správnych konaní vedených v súvislosti s podnikateľskou činnosťou.

19. Zároveň je potrebné doplniť, že žalobca nielen neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce priznanie odkladného účinku, ale zároveň neuniesol aj dôkazné bremeno, keďže tieto svoje všeobecné tvrdenia nepodložil žiadnymi dôkazmi ako účtovná závierka či iné listiny, na základe ktorých by mal správny súd za preukázané, že výkonom rozhodnutia by žalobcovi reálne hrozila značná hospodárska škoda či iná ujma, a teda preukazovali by súvis výkonu napadnutého rozhodnutia v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu a ním opisovaným následkom, v dôsledku čoho tak nie je naplnená osobitná náležitosť návrhu na priznanie odkladného účinku správnej žaloby. Preto žalobcom tvrdená hroziaca škoda má iba hypotetický charakter, ktorú v zmysle vyššie spomínaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemožno považovať za splnenú podmienku na priznanie odkladného účinku správnej žaloby.

20. Správny súd tak konštatuje, že žalobcov návrh neodôvodňuje priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 185 písm. a) SSP, nakoľko nebol preukázaný vplyv výkonu rozhodnutia žalovaného v spojení s rozhodnutím prvostupňového orgánu na podnikateľskú činnosť žalobcu s takým dopadom, ktorý by predstavoval závažnú ujmu, či značnú hospodársku, či finančnú škodu, či nenapraviteľný následok.

21. Na základe hore uvedených skutočností, ku skúmaniu ďalšej zákonnej podmienky pre možné priznanie odkladného účinku správnej žalobe (t. j. neexistencii rozporu s verejným záujmom), správny súd preto ani nepristúpil.

22. Z vyššie uvedených dôvodov správny súd návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku správnej žalobe podľa § 188 SSP zamietol.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu kasačná sťažnosť nie je prípustná (§ 439 ods. 2 písm. e) SSP).